



Efter gudstjänst i Storkyrkan, där gudstjänsten förrättades av domprost Hakon Långström, öppnades riksmötet i kammarens plenisal enligt det program som i bilaga fogats till detta protokoll.

1 § Öppnandet av riksmötet

Anf. 1 TALMANNEN:

Sveriges riksdag besöks i dag av presidenten i Norges storting, Jørgen Kosmo. Det är en del av markeringen av den fredliga upplösningen av unionen mellan våra två länder. Vi hälsar honom.

(Applåder)

Jag hemställer att Ers Majestät förklarar riksmötet öppnat.

Anf. 2 HANS MAJESTÄT KONUNGEN:

Herr talman! Ärade riksdagsledamöter! I dag samlas ni åter i denna vackra plenisal – något förändrad – för att efter sommarens uppehåll i riksdagsarbetet med förnyade krafter gripa er an den ansvarsfulla uppgiften att företräda svenska folkets vilja och önskemål om vårt samhälles fortsatta utveckling.

Sedan förra riksmötet inleddes har flera svåra naturkatastrofer hem sökt vår värld. Vintern och våren har varit särskilt tunga. Tusentals svenska medborgare och miljoner människor i det berörda området lever fortfarande i sorg och saknad efter anhöriga som omkom i flodkatastrofen under julhelgen. I vårt eget land drog vinterstormen Gudrun fram med stora skador på liv och egendom som följd, och nu, för bara ett par veckor sedan, har orkanen Katrina förorsakat död och lidande för hundratusentals människor i USA. Våra tankar och vår medkänsla går till alla som drabbats.

Dessa utslag av kraftiga naturfenomen har än en gång väckt frågan om möjliga samband mellan människors livsstil och förändringar i klimatet. Möjligheterna för världens nationer att nå fram till en gemensam syn på tänkbara åtgärder mot den så kallade växthuseffekten står åter i fokus, och särskilt oroande är klimatutvecklingen i det arktiska området.

Klimatfrågan är central för det moderna samhällets framtid, och det samma gäller energiförsörjningen. Fattigdomsbekämpning, svältkatastrofer och den snabba utbredningen av hiv är andra stora problem av global dimension.

Herr talman! Ärade riksdagsledamöter! Förslag som Sveriges riksdag kommer att få behandla berör både internationella och nationella problemställningar. Arbetsmarknad och sysselsättning, medborgarnas fysiska och psykiska hälsa och våldets utbredning är några områden som oftast tas upp i den offentliga debatten.

Fred och säkerhet i världens oroshärdar, demokratins utbredning i olika länder samt arbetet i de internationella organisationerna står också på dagordningen.

De stora frågorna är många och svåra och rör alla vårt lands och vårt folks egen framtid. De är därför mer än någonsin en del av den verklighet i vilken Sveriges riksdag har att arbeta.

Vi har under innevarande år påmint om att det finns goda exempel på att konflikter kan lösas på fredlig väg. Om bara några dagar har exakt hundra år förflutit sedan Norge och Sverige blev överens om att upplösa unionen. De båda ländernas ledningar lyckades nå fram till en fredlig lösning av konflikten genom förhandlingar. Det är ett inspirerande faktum i vår konfliktfyllda värld.

Jag tillönskar er alla, valda ombud för Sveriges folk, kraft, mod och visdom i ert viktiga arbete med att forma framtidens villkor för våra medborgare i en värld fylld av hot men rik på möjligheter.

Med dessa ord förklarar jag 2005/06 års riksmöte öppnat.

Regeringsförklaring

2 § Regeringsförklaring

Anf. 3 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Eders Majestäter, Eders Kungliga Högheter, herr talman, ledamöter av Sveriges riksdag!

Sverige är ett bra land, ett land att vara stolt över.

Utländska bedömare ser i Sverige ett land som står sig väl i en global konkurrenssituation, ett land som klarar omställningen i en ny tid, ett land där optimism och framtidstro är befogad.

Tillväxt, forskning, hållbar utveckling, jämställdhet, levnadsstandard, sysselsättning, barnomsorg – på område efter område placerar sig Sverige på tättpositioner.

Samma bild ser jag runtom i Sverige.

När jag förra veckan talade med 90-årige Göran Karlsson på Dundrets äldreboende i Jönköping så stod jag inför en av vår tids kanske största triumfer: vi lever allt friskare och längre liv i vårt land.

På Bollsta sågverk ser jag hur avancerad teknik och hög specialisering förändrat jobben och en tidigare tung och farlig industrimiljö. I Gällivare möter jag entusiastiska företagare på en ort där utvecklingen vänt och ny framtidstro spirar. På våra högskolor ser jag hur kunskapsnationen Sverige präglar nya generationer, nya regioner och nya samhällsgrupper.

Omställningen är snabb – och svår. På arbetsmarknaden är det särskilt påtagligt.

263 451 människor i vårt land är öppet arbetslösa. 36 904 personer har saknat arbete i mer än två år.

Arbetslösheten bryter ned.

Låt mig därför säga detta tydligt:

Strukturomvandlingen på arbetsmarknaden kommer att fortsätta. Fler kommer att behöva gå från ett jobb till ett annat. Den omställningen måste bli lättare för människor – inte svårare.

Under nästa mandatperiod kommer en socialdemokratisk regering att kraftigt förbättra arbetslöshetsförsäkringen. Kollektivavtalen ska fortsatt hävdas. Arbetsrätten ska utvecklas.

Nu ökar investeringarna kraftigt. Företagen bygger ut sin produktionskapacitet. Inflation och räntor är rekordlåga. Reallöneökningarna är goda. Framtidstron ökar bland hushåll och företag. Den privata konsumtionen växer ordentligt. Överskottsmålet ligger fast och utgiftstaken hålls i de offentliga finanserna.

De gemensamma resurserna växer. Den styrkepositionen ska användas. Den ska användas för att bryta arbetslöshet och utanförskap – inte till stora skattesänkningar. Den ska användas för att öka tryggheten – inte för att minska den.

Ett brett sysselsättningspaket genomförs.

100 000 företagare ges möjlighet att anställa sin första medarbetare genom sänkt arbetsgivaravgift. 7 500 arbetslösa akademiker ges möjlighet till arbete eller praktik i stat och småföretag. 13 000 praktikplatser och 3 000 lärlingsplatser skapas för unga arbetslösa. 10 000 utbildningsvikariat inrättas i vården och omsorgen. 20 000 plusjobb inrättas för att höja kvaliteten i offentlig sektor. 17 500 nya högskoleplatser skapas. 1 000 fler ges plats inom den kvalificerade yrkesutbildningen.

Politikens mål är full sysselsättning. Under år 2006 ska delmålet 4 % öppen arbetslöshet nås.

Alla som vill och kan arbeta ska kunna få ett jobb.

Ohälsan minskar. 35 000 färre är sjukskrivna i dag än för ett år sedan. Målet om halverade sjukskrivningar till år 2008 kan nås.

De förebyggande insatserna och företagshälsovården förbättras. Möjligheter för sjukskrivna och förtidspensionerade att studera ökar. Ett nytt pilotprojekt lanseras för att hjälpa långtidssjukskrivna tillbaka i arbete. Den 1 juli förbättras sjukförsäkringen.

Fler jobb möjligheter med ökad kvalitet skapas för arbetshandikappade. Lönebidragen höjs. Det handikappolitiska arbetet förstärks och samordnas.

Sedan år 1994 har sysselsättningen för utrikes födda ökat och arbetslösheten minskat. Introduktion och språkstudier individanpassas. Arbetsplatsintroduktionen fortsätter. Diskrimineringsombudsmannens anslag ökas. Insatser ska öka den etniska mångfalden i statsförvaltningen. Integrationspolitikens mål, inriktning och organisation ses över.

Förra året startades ca 40 000 nya företag i Sverige. Inte på tjugo år har nyföretagandet varit så högt.

Industriella utvecklingscentrum tillförs resurser. Småföretag får bättre möjligheter att satsa på forskning och utveckling. Förenklingsarbetet fortsätter. Export främjas. Tillsammans med näringslivet och fackliga organisationer görs en långsiktig satsning på svensk industris strategiska framtidsbranscher.

Koldioxidskatten avskaffas för den del av industrin som omfattas av handeln med utsläppsrätter och sänks för de högeffektiva kraftvärmeverken.

Livskraftiga regioner ska utvecklas i hela landet. På många orter vänder nu en negativ utveckling, som exempelvis i delar av Norrbotten där industri, besöksnäring, biltestverksamhet och handel investerar och anställer. Den norrbottniska gruvnäringen expanderar kraftigt. Staten avser att aktivt stödja Kiruna och Gällivare kommuner i denna utveckling.

Norge–Vänerbanan, Citytunneln och Haparandabanan byggs. En statlig förhandlingsman tillsätts för att i samarbete med lokala och regionala aktörer se över förutsättningarna för en eventuell tidigareläggning av järnvägsbygget Stockholm–Nyköping–Linköping.

Regeringens mål om 120 000 nya bostäder under mandatperioden kommer att överträffas. Rekordlåga räntor pressar boendekostnaderna. Ungdomars bostadssituation uppmärksammas särskilt.

Sverige mörknar om hagar och ängar beskogas. Fler betesdjur och nya grödor ska kunna bidra till att hålla markerna öppna. Ett nytt landsbygdsutvecklingsprogram läggs fram.

Småskalig livsmedelsproduktion underlättas. Den ekologiska produktionen av livsmedel ska öka. Krav och tillsyn skärps i hela livsmedelskedjan. Ursprungsmärkningen utvidgas. Konsumenternas trygghet ska öka och hållbar konsumtion prioriteras.

Sverige ska ha en ansvarsfull rovdjurspolitik, väl förankrad i hela befolkningen. Konflikterna kring rovdjurspolitiken måste därför minska. Jaktförordningens 28 § tydliggörs.

Fiskevården och kontrollen av fisket förbättras. Djurskyddet stärks.

Till stöd för drabbade skogsägare avsätts under de kommande tre åren sammanlagt 450 miljoner kronor till återplantering av skog som föll under stormen Gudrun.

En hög kunskapsnivå är tydligare än någonsin en konkurrensfördel för nationen. Samtidigt är ingenting viktigare för individens utveckling och för demokratins styrka.

Samma regler och mål ska gälla alla skolor. Nyttan av pedagogiska alternativ får inte förtas av ökad segregation och utarmning av kommunala skolor. Kvalitet och likvärdighet ska gälla i skolan.

Skolans personal ska ha tydligt ansvar och klara befogenheter. Lärarnas kompetensutveckling stärks. Satsningen på 15 000 fler anställda i skolan fullföljs. Individuella utvecklingsplaner införs från första klass. Uppföljningen av skolorna ska förbättras. Därför inleds ett arbete i syfte att genomföra nationella prov redan från tredje klass. Läsning och matematik stärks. Elevernas inflytande och rättssäkerhet ska öka. En särskild satsning görs på skolor i segregerade områden. En ny skollag läggs fram. Diskriminering och kränkande behandling i skolan förbjuds.

Ett brett kvalitetsprogram för gymnasieskolan förbereds. De individuella programmen förbättras och förstärks med nya resurser.

Flera nya universitet har grundats. I dag finns minst en högskola i varje län. Snedrekryteringen minskar kraftigt – geografiskt, socialt och etniskt. Den regionala utvecklingen har också gagnats. Högskoleutbyggnaden fortsätter. Regeringens mål är att 50 % av varje årskull ska gå vidare till högre studier. Resurser tillförs för att säkra kvaliteten i denna satsning.

Svensk forskning stärks. Särskilda satsningar görs på medicin och teknik. Målet är att de offentliga resurser som satsas på forskning ska nå 1 % av bruttonationalprodukten årligen.

Eders Majestäter! Eders Kungliga Högheter! Herr talman! Ärade ledamöter av Sveriges riksdag! Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Ett jämställt Sverige förutsätter en jämställd arbetsmarknad. Anställningsskyddet för den som är gravid eller föräldraledig stärks. Åtgärder mot könsdiskriminerande löneskillnader presenteras. Arbetsmarknadens parter ansvar betonas. Lagstiftning om rätt till heltid läggs fram. En satsning görs på att minska ohälsan på kvinnodominerade arbetsplatser. Åtgärder formas för att minska antalet tillfälliga anställningar och öka personalens inflytande i offentlig sektor. Kompetensutvecklingen i vård och omsorg stärks.

Nya nationella mål sätts upp för jämställdhetsarbetet. Stödet till kvinnoorganisationerna stärks. Rikskvinnocentrum blir ett nationellt kunskapscentrum om mäns våld mot kvinnor. Det statliga stödet till kvinnojourerna utvecklas. Nya initiativ tas mot sexuell exploatering och människohandel. En offensiv för att lyfta fram jämställdhetsfrågorna inom Europaunionen görs. Kvinnors rättigheter och hälsa prioriteras i vårt bistånd.

Vårt land framhålls som världens barnvänligaste. Motsvarande omdöme ska gälla för våra äldre. Sverige ska vara världens bästa land att åldras i.

I Sverige passerar alltfler sin pensionsdag med kompetens och vilja att fortsätta att arbeta. Arbetslivet måste bli mer flexibelt.

En halv miljon människor i Sverige är över 80 år. Nästan var tredje kvinna får vara med om att fira sin 90-årsdag. Våra äldre blir alltfler. Men med stigande ålder följer också sjukdomar.

Alla äldre ska ha rätt till en likvärdig äldreomsorg av hög kvalitet. En nationell utvecklingsplan för äldreomsorgen tas fram. Vården av dem som har flera sjukdomar samtidigt ska förbättras, liksom demensvården. Äldre invandrares behov måste också mötas. Stödet för anhöriga förbättras. 100 miljoner tillförs, och samarbetet med pensionärsorganisationerna stärks. Lagstiftning och tillsyn ska skärpas.

Många som arbetar i äldreomsorgen har inte fått del av kompetensutvecklingen. Den fleråriga nationella satsningen Kompetensstegen är en långsiktig investering för att öka kvaliteten inom äldreomsorgen.

Fler äldre ställer nya krav också på boendet. Den som vill ska så långt möjligt kunna bo kvar hemma. Det kräver anpassning av befintliga bostäder. Fler boendeformer behöver utvecklas så att valfriheten och tryggheten kan gälla hela livet. Tillgången till särskilt äldreboende ökas för att möta växande behov. Bostadstillägget för pensionärerna förstärks. Regeringen vill under nästa mandatperiod införa en pargaranti i äldreomsorgen så att par inte behöver skiljas åt när sjukdom sätter in och behandling krävs.

”Hälsan är den enskildes dyrbaraste tillgång. Han vill värna den och återerövra den, om den gått förlorad. Här behöver han samhällets stöd.”

Så underströk en av mina företrädare, Tage Erlander, samhällets ansvar för vård och omsorg för 50 år sedan och så kan jag understryka samma åtagande i dag.

Den 1 november införs den nationella vårdgarantin för alla behandlingar i sjukvården och den psykiatriska vården.

Ny lagstiftning om driftsformer i sjukvården säkerställer att alla medborgare garanteras god vård på lika villkor. Sjukvården ska styras av

behov, inte betalningsförmåga. Ingen offentligt finansierad sjukvård ska ge förtur åt privata försäkringspatienter eller drivas med privat vinstintresse.

För att höja kvaliteten och effektiviteten samordnas den högspecialiserade vård som har hela Sverige som upptagningsområde. Det ska bli lättare för patienten att få kontakt med sin vårdcentral och själv bestämma tid för återbesök eller operation. En ny tandvårdsförsäkring som ska stärka den förebyggande tandvården och ge ett bättre skydd mot höga kostnader förbereds.

Utvecklingen har vänt i kommunsektorn. Allt fler kommuner har en ekonomi i balans eller i överskott. 65 000 fler arbetar inom kommunala verksamheter som vård, skola och omsorg än år 1994. Antalet anställda i verksamheterna är nu lika stort som det var i slutet av 80-talet.

Det är viktigt att kommuner och landsting kan planera långsiktigt. Därför får de besked redan i höst om att de generella statsbidragen höjs både 2007 och 2008. Kvaliteten i vård, skola och omsorg kan öka och antalet anställda växa.

Herr talman! Hör några strofer ur Dan Anderssons välkända dikt *Gässen flytta*:

Gå och drick en fläkt av höstens vindar,
se med mig mot bleka, blåa skyn!
Kom och stå med mig vid hagens grindar,
när de vilda gässen flyga över byn!

Alla är vi starkt präglade av den natur- och kulturmiljö där vi har vuxit upp och levt våra liv. Därför skräms vi i dag av klimatförändringarna. Jordens medeltemperatur stiger, mest närmast polerna. Det svenska landskapet hotas av fler stormar, översvämningar och längre perioder av torka.

Kampen mot miljöförstörelsen ställs i ett helt nytt ljus. Omdaning av samhället till en hållbar tillväxt måste påskyndas.

Omställningen rymmer enorma möjligheter för teknisk utveckling, forskning och innovationer, för tillväxt och nya jobb i Sverige – men också möjligheter att bidra till global rättvisa.

Sverige är ett av få länder som lyckats minska utsläppen av växthusgaser. Utvecklingen påskyndas av en aktiv politik. Den gröna skatteväxlingen fortsätter.

Vår miljöteknikbransch är ledande och genererar jobb och exportinkomster. Allt fler byter ut sina värmesystem. Efterfrågan på etanolbilar och hybridbilar ökar. Möjligheterna för ett trendbrott finns.

Ett nytt mål sätts upp: Förutsättningarna ska skapas för att bryta Sveriges beroende av fossila bränslen senast år 2020.

Användningen av el från förnybara energikällor ska öka med 15 terawattimmar de närmaste tio åren. Klimatinvesteringsprogrammen fortsätter. Vindkraften byggs ut. Skogs- och jordbrukets produktion av förnybar energi ska öka. Elkonsumentens och energikundens ställning stärks.

Ett särskilt stöd införs så att de 145 000 småhus och 105 000 lägenheter vars enda uppvärmningsform är olja ska kunna växlas över till hållbara alternativ. Hushåll med direktverkande el erbjuds ett särskilt ROT-avdrag för att växla över till annan uppvärmning.

Ett nationellt program för energieffektivisering och energisnålt byggande presenteras. Export av miljöteknik ges stöd. Anslagen till energiforskning höjs kraftigt.

Omställningen av transportsektorn kräver såväl internationellt som nationellt arbete och breda insatser från forskare, industri, brukare och stat. Förmånsbeskattningen sänks för bilar som drivs med gas. Minst 35 % av de personbilar som statliga myndigheter köper eller leasar ska vara miljöbilar.

Sveriges ambitiösa klimatmål ska nås. En ny klimatproposition presenteras.

Havsmiljön måste förbättras. Arbetet med att få Östersjön klassad som särskilt känsligt havsområde går in i sin slutfas. Östersjöländerna bjuds in till ett högnivåmöte om Östersjöns miljöproblem. Forskning och miljöövervakning utvecklas. Ett internationellt forskningscentrum för havsmiljö planeras.

En aktionsplan för våra havsmiljöer tas fram. 18 nya marina reservat inrättas de kommande fem åren. Regeringen står värd för den sjätte Nordsjökonferensen i Göteborg.

Regeringen verkar för en strikt kemikaliepolitik inom Europaunionen och för att en global kemikaliestrategi kan beslutas vid FN-mötet i Dubai nästa år. Sverige går före med att fasa ut de farligaste bromerade flamskyddsmedlen.

Herr talman! Den svenska välfärdsmodellen är framgångsrik men långt ifrån färdigbyggd.

För nio månader sedan beslutades en satsning på 6 000 fler anställda i förskolan.

För åtta månader sedan förbättrades bostadstillägget för pensionärer.

För två månader sedan höjdes stödet för anställning av arbetshandikappade och anställda i skyddat arbete.

Om en månad höjs barnbidraget respektive flerbarnstillägget med 100 kr.

Om fyra månader höjs underhållsstödet, bostadsbidraget förstärks för barnfamiljer och ett barntillägg införs för studerande.

Om tio månader får 1,4 miljoner arbetstagare en bättre sjukförsäkring och närmare 300 000 föräldrar en högre ersättning från föräldraförsäkringen.

Ett ständigt pågående reformarbete krävs för att upprätthålla välfärden i en föränderlig värld. En progressiv politik krävs för att brygga över från det gamla till det nya.

Reform för reform, steg för steg, kan välfärden byggas starkare och bättre i en ny tid.

På precis samma sätt kan den monteras ned, steg för steg, reform för reform.

Politisk vilja och inriktning avgör.

Välfärden är ett kontrakt mellan människor, ett handslag om både rättigheter och skyldigheter, ett löfte om eget arbete, ansvarstagande och också omtanke om varandra.

Ytterst är den ett praktiskt uttryck för solidaritet och alla människors lika värde.

Den svenska välfärdsmodellen finns så länge du och jag och alla andra är beredda att bära upp den och försvara den.

Prot. 2005/06:2
13 september

Regeringsförklaring

Det är regeringens övertygelse att en ny tids utmaningar möts bäst i trygghet, jämlikhet och sammanhållning.

Herr talman! Statens stöd bidrar till att sammanlagt en och en halv miljon människor kan ta del av 15 miljoner studietimmar av lärande i nio studieförbund. Det bidrar också till att 100 000 studerande varje termin kan ta del av långa och korta kurser på landets 148 folkhögskolor.

Tänk vilken kraft som ligger i alla dessa möten mellan människor, i allt detta utbyte av erfarenheter, i all denna strävan efter kunskap. Tänk vilken kraft för vår kunskapsnation som folkbildningen representerar. Tänk vilken kraft för vår demokrati.

Folkbildningen ska stärkas – inte vingklippas.

Ytterligare insatser behövs för att främja läsning, inte minst bland ungdomar. Litteraturstödet ökas och Statens kulturråd ges i uppdrag att initiera en utgivning av klassiska verk.

Satsningarna på barns kultur fortsätter. Mångkulturåret 2006 följs av barnkulturåret 2007.

Ett nytt filmavtal skapas som ger förutsättningar för en ny stark femårsperiod för den svenska filmproduktionen. Teateralliansen, den fria scenkonsten och dansen får ökat stöd. Frågan om kulturarbetarnas pensioner löses. De statliga museisamlingarna restaureras och konserveras.

Sverige behöver en ordentlig samlingspunkt för form och design. Förutsättningar för ett nytt formmuseum klargörs. Förberedelser vidtas för att Nationalmuseum ska kunna byggas ut. En arkitektävling utlyses. Staten kommer att aktivt stödja skapandet av ett nytt Nobelmuseum.

I årtionden har Sverige varit en röst för folk rätt, nedrustning och jämlikhet.

I morgon inleds FN:s toppmöte om reformer och utveckling i New York.

Dag Hammarskjölds ord om FN och vårt gemensamma ansvar förpliktar.

Så här sade han: ”Kommande släkten kan tänkas säga om oss, att vi aldrig uppnådde vad vi försökte uträtta. Må de aldrig kunna säga att vi misslyckades därför att vi brast i tro eller tillät egoism att vanställa våra ansträngningar.”

FN ska stärkas. Säkerhetsrådets sammansättning måste moderniseras. FN:s millenniemål för att minska fattigdom måste uppnås. En kommission för fredsbyggande i konflikttrabbade länder och ett råd för mänskliga rättigheter måste skapas. Nedrustnings- och icke-spridningsarbetet måste intensifieras.

Klimatförändringar kräver krafttag. Regeringen vill se att förhandlingar om konkreta utsläppsbegränsningar efter 2012 sätts i gång omedelbart. Betydligt fler länder än de som godkände Kyotoavtalet måste vara med. Ett nätverk av miljöministrar skapas för att göra utsläppshandeln global.

Östpolitiken ska bli mer aktiv. Vi vill se en samordnad EU-politik gentemot Ryssland. EU behöver aktivt stödja en demokratisk utveckling i Vitryssland. Samarbetet med Ukraina och Georgien intensifieras. Moldavien ges stöd i kampen mot hiv/aids och människohandel. Ett särskilt sändebud för länderna i södra Kaukasus utnämns.

Fredsanssträngningarna i Mellanöstern måste öka. Det israeliska tillbakadragandet från Gaza och delvis Västbanken måste bli ett första steg

på vägen mot två stater inom säkra och erkända gränser, helt i enlighet med färdplanen. Regeringen vill se en satsning som ger förutsättningar för Gaza att bli ekonomiskt livskraftigt efter tillbakadragandet.

Afrikas horn behöver världens stöd. Folkmordet i Darfur, gränstvisten mellan Etiopien och Eritrea och situationen i Somalia – alla hämmar de utvecklingen i ett plågat område. Konflikterna i området måste lösas för att ett ökat bistånd ska vara meningsfullt. En nationell samordnare för Sveriges insatser på Afrikas horn utses.

En fredlig utveckling på koreanska halvön ska säkras. Den spända situationen rymmer risker för säkerhet och stabilitet i Ostasien. En emissarie utses för att samordna Sveriges insatser till stöd för sexpartssamtalen. Kontakter på hög politisk nivå fortsätter.

Enprocentsmålet för biståndet nås. Särskilda satsningar görs på miljöåtgärder och kampen mot smittsamma sjukdomar. Handeln ska vara fri och rättvis. Det handelsrelaterade biståndet höjs med 30 %.

Världens länder har ett delat ansvar för människor som tvingas fly. Sveriges stöd till FN:s flyktingkommissarie ökar. Sverige arbetar för en gemensam och solidarisk flyktingpolitik inom Europaunionen. Skyddet av barn som kommer ensamma och söker asyl i vårt land måste stärkas.

Den europeiska unionen förblir vårt viktigaste forum för samarbete på vår kontinent. Efter folkomröstningarna om det nya fördraget måste unionen formas så att den möter en ny tids krav. Reflexionsperioden utnyttjas till diskussion om EU:s framtid och Europas sociala modell. Regeringen vill se en rättvisare och modernare långtidsbudget för EU.

EU:s utvidgning måste fortsätta. Alla europeiska länder som uppfyller kraven måste på sikt kunna bli medlemmar, inte minst länderna på Balkan. Turkiet bör få inleda förhandlingar om medlemskap som planerat.

Den svenska alliansfriheten har brett folkligt stöd. Med den som grund fortsätter försvarsreformen. Sverige ska ha ett modernt och användbart insatsförsvar. Den nordiska snabbinsatsstyrkan under svensk ledning blir ett viktigt bidrag i arbetet för fred och säkerhet. Det svenska engagemanget för att bevara freden i Afghanistan ökar. Den civila kris- hanteringsinsatsen i Acehprovinsen i Indonesien fortsätter.

Ett program presenteras för att öka den nationella säkerheten, effektivare bekämpa terrorism och minska vårt samhälles sårbarhet vid svåra påfrestningar. En samlad organisation föreslås, liksom ökad användning av vissa tvångsmedel för att föregripa terrorhandlingar och en bättre samordning av underrättelsemyndigheterna. Militär personal ska kunna ställas under polisens befäl och bistå vid ett allvarligt hot mot vårt samhälle.

Fler brott måste klaras upp. Antalet poliser ökar. Polisens verktyg stärks. Buggning möjliggörs. DNA-registret utvidgas. Antalet anstaltsplatser byggs ut. En ny kriminalvårdslagstiftning införs. Skyddet för kvinnor som utsätts för våld utvecklas. Möjligheten att med teknikens hjälp hindra män från att överträda besöksförbud ses över. Särskild uppmärksamhet riktas mot unga som begår brott.

Bakom kriminaliteten ligger sociala orsaker. Missbrukarvården stärks, och förebyggande insatser i socialt utsatta områden ges särskilt stöd. En väl utvecklad välfärdspolitik är det mest effektiva sättet att hålla tillbaka brottsligheten.

Prot. 2005/06:2

13 september

Regeringsförklaring

Herr talman! Den socialdemokratiska regeringen har lett Sverige sedan 1994. Vi har gjort det med ett öppet sinne och blicken mot framtiden. Vi har gjort det på en fast ideologisk grund. Så vill vi fortsätta regera:

När internationell konkurrens ställer människor utan arbete, då satsar regeringen på ökat stöd i övergången till ett nytt jobb och en bättre akassa – vi river inte löntagarnas trygghet.

När kunskapskraven ökar trycket på alla att hänga med, då höjer regeringen ambitionerna för skolan och sätter upp nya mål för högskola och forskning – vi tror inte att elitism gör att kunskapen växer och sprids till fler.

När det blir allt fler pensionärer i befolkningen, då ger regeringen kommunerna goda förutsättningar att ta sig an nästa stora välfärdsutmaning: att bygga ut äldreomsorgen så att den möter nya behov hos en växande andel äldre.

När globaliseringen både skapar nytt välstånd och vidgade klyftor, då höjer regeringen rösten för rättvisa, integration och alla människors lika värde – inte bara på papperet, utan i FN, WTO, EU, via Sida och i andra internationella sammanhang.

När hoten mot klimat och miljö blir allt tydligare, då väljer regeringen en tuffare miljöpolitik, mer forskning och större investeringar i ny teknik – inte lägre ambitioner!

När globaliseringen griper in i människors vardag, då stärker regeringen den svenska välfärdsmodellen – vi byter inte ut den.

När Sverige möter framtiden – då ska alla vara med, inte bara några.

Så kan ett bra land bli ännu bättre och värt att fortsätta att vara stolt över.

(Applåder)

3 § Ceremonin avslutades kl. 15.03.

Bilaga

Program för öppnandet av riksmötet 2005/06
tisdagen den 13 september 2005 kl. 14.00

Musik under samlingen

Earl of Oxford's March

William Byrd (1543–1623)

Kungssången

Titania

Dag Wirén (1905–1986)

Solveigs sang ur "Peer Gynt"

Edvard Grieg (1843–1907)

Talmannen

Hans Majestät Konungen

öppnar riksmötet

Fanfar

Jörgen Herrström

Tom-Eriks visa

Folklig melodi från Åhl i Dalarna i arrangemang av Nils Lindberg (f. 1934)

Statsministern

avger regeringsförklaring

Om jag skulle hålla kvar ett stycke sommar

Sigurd Snåre (1897–1996)

I himmelen

Karin Rehnqvist (f. 1957)

Nationalsången

Grande Marche

av Charles Voss (1815–1882)

Medverkande

Riksplan: Arméns musikkår konserterar

Trapphallen: En folkmusikgrupp från Rättvik spelar,

Folkdanslaget Kedjan paraderar med Sveriges landskapsflaggor

Plenisalen: Brasskvintett från Musikhögskolan i Göteborg,

Hjös kyrkas ungdomskör

Innehållsförteckning

1 § Öppnandet av riksmötet	1
Anf. 1 TALMANNEN.....	1
Anf. 2 HANS MAJESTÄT KONUNGEN	1
2 § Regeringsförklaring	2
Anf. 3 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	2
3 § Ceremonin avslutades kl. 15.03.	10
Bilaga	11